

2023 අගෝස්තු
ජනනා විමුක්ති පෙරමුණ
අධ්‍යාපන අංශයේ ප්‍රකාශනයකි.

විමර්ශන

ලෝකය වෙහෙස කිරීමට වෙහෙස වෙමු!

IMF යෝජනා මගින් මූල්‍ය පද්ධතියට ඇතිවන බලපෑම

ලංකාවේ ආර්ථික අර්බුදයේ තවත් එක් පැතිකඩක් මූල්‍ය ක්ෂේත්‍රයේ ඇති වී තිබෙන අර්බුදය හරහා කරලියට පැමිණීමත් තිබේ. ලංකාවේ බැංකු පද්ධතිය කඩාවැටීම එක දිනක ක්‍රියාවලියක් නොවන අතර, එය සමස්ත ක්‍රියාවලියක ප්‍රතිඵලයක් ලෙස සිදුවීමට හියමිතය. දැනටමත් ඒ සඳහා අවශ්‍ය පසුබිම සැකසෙමින් පවතී. රටක නිෂ්පාදනය අඩු වන විට සේවා නියුක්තිය අඩුවන අතර, එයට අනුපාතිකව රටේ ආදායම අඩුවේ. එලෙස ආදායම අඩු වන විට ඉතිරිකිරීම් අඩුවේ. ඉතිරිකිරීම් අඩුවන විට රට තුළ ආයෝජන අඩුවේ. ආයෝජන අඩු වීම හැවතත් නිෂ්පාදනය අඩු වීමට හේතු වේ. මෙය රැගහර් හර්ක්ස් නමැති ආර්ථික විද්‍යාඥයා විසින් ඉදිරිපත් කරන ලද 'දුගී බවේ විෂම වක්‍රය' ලෙස හඳුන්වනු ලැබේ.

භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර (Treasury Bonds) වසරකට වඩා වැඩි දිගුකාලීන ආයෝජනයක් වන අතර භාණ්ඩාගාර බිල්පත් (Treasury Bills) මාස 03, 06 සහ 12 යන කාලවලදී කල්පිරෙන කෙටිකාලීන ආයෝජනයකි. ඉහත සටහනට අනුව මහජන බැංකුව තම මුළු වත්කම්වලින් 30%ක අගයකට භාණ්ඩාගාර බිල්පත් සහ භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර මිලට ගෙන ඇත. එයින් විශාල

ඒ අනුව ලංකාවේ නිෂ්පාදනය කඩාවැටීමට සාපේක්ෂව ජනතාවගේ ආදායම අඩුවන අතර, විරැකියා තත්ත්වය උග්‍රවේ. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස ජනතාවගේ ආදායම අඩුවන අතර, ආණ්ඩුව විසින් බදු පනවනු ලැබීම තවදුරටත් ජනතාවට දරා ගැනීමට නොහැකි තත්ත්වයට පත්වනු ඇත. ජනතාවගේ ඉතිරිකිරීම් අඩු වීම බැංකු අංශයට සෘජුවම බලපාන අතර, බැංකුවල ගැවසෙන මුදල් ප්‍රමාණයද අඩුවේ. එක් අතකින් ඉතිරිකිරීම් අඩු වීමත්, බැංකුවලට මුදල් ආයෝජනය කිරීමට ඇති අවස්ථා අඩු වීමත් විසින් බැංකු අංශයට මෙම නිෂ්පාදනයේ කඩාවැටීම සෘජුවම බලපානු ඇත. ඒ අතර බැංකු පද්ධතිය තුළ අවදානම අඩුම ආයෝජන වන රජයේ සුරැකුම් පත්වල ආයෝජනය කිරීම අවදානම් සහගත වීම තුළ එය අධිකාරියෙන් විමත් බැංකු අංශයට ඉතා සැලැකිය යුතු මට්ටමකට බලපෑමක් කරනු ඇත. ආර්ථිකය හැකිලෙන තත්ත්වයක් තුළ රජයේ සුරැකුම් පත්වල ආයෝජනය හැර වෙනත් ආයෝජන අවස්ථාද බැංකුවලට අහිමි වනු ඇත. අනෙක් අතට IMF යෝජනා හරහා සිදු කරනු ලබන ණය ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීම නිසා සිදුවන අවාසිය හමුවේ බැංකු පද්ධතියට සිදුවන බලපෑමද මූල්‍ය අංශය කඩාවැටීමට බොහෝ දුරට ඉවහල් වේ. එයට හේතුව ආණ්ඩුව දේශීය ණය ගැනීම

රජයේ සුරැකුම්පත්වල ආයෝජනය මුළු වත්කම්වලට ප්‍රතිශතයක් ලෙස							
විස්තරය	භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර		භාණ්ඩාගාර බිල්පත්		ස්වෛරී බැඳුම්කර	සංවර්ධන බැඳුම්කර	එකතුව
	රු. බිලියන	වත්කම් වලට ප්‍රතිශතයක් ලෙස	රු. බිලියන	වත්කම් වලට ප්‍රතිශතයක් ලෙස	වත්කම් වලට ප්‍රතිශතයක් ලෙස	වත්කම් වලට ප්‍රතිශතයක් ලෙස	%
මහජන බැංකුව	903	29%	17	1%	0%	0%	30%
ලංකා බැංකුව	1239	28%	38	1%	2%	4%	35%
කොමර්ෂල් බැංකුව	563	23%	115	5%	8%	1%	37%
නේෂන් ට්‍රස්ට් බැංකුව	58	14%	28	7%	2%	0%	23%
සෙලාන් බැංකුව	90	13%	35	5%	2%	0%	20%

වැඩිපුරම සිදුකර ඇත්තේ දේශීය බැංකු පද්ධතිය හරහා වීමයි. කෙසේ වෙතත්, ආර්ථිකය නිෂ්පාදනය හරහා අතිරික්ත වටිනාකම් නිර්මාණය කිරීමකින් තොරව බැංකු, රක්ෂණ, ප්‍රවාහන වැනි උපකාරක සේවාවන්ගේ වර්ධනයක් ධනවාදය තුළ බලාපොරොත්තු විය නොහැකිය. පහතින් සඳහන් වන්නේ ලංකාවේ ප්‍රධාන බැංකු පහක් රජයේ සුරැකුම් පත්වල ආයෝජනය කිරීම දක්වන සටහනකි. ඒ අනුව එම බැංකුවල මුළු වත්කම්වලට ප්‍රතිශතයක් ලෙස රජයේ සුරැකුම් පත්වල කොපමණ ආයෝජනය කර තිබේද යන්න ඉහත වගුවෙන් දැක්වේ.

කොටස නියෝජනය වන්නේ රුපියල් බිලියන 903ක්වූ භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර ආයෝජනයයි. ඒ අනුව එම බැංකුවේ රජයේ ආයෝජන ප්‍රමාණය විශාල අගයක් ගන්නා අතර, ණය ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීම නිසා සිදුවන ඕනෑම පාඩුවක් බැංකුවෙහි මූල්‍ය තත්ත්වය කෙරෙහි බලපානු ඇත. විශේෂයෙන්ම භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කරවල සිදුවන මුහුණත අගය කපාහැරීමක් හෝ පොලී අනුපාතයෙහි සිදුවන අඩු කිරීමක් සෘජුවම බැංකුවෙහි ආදායම සහ වත්කම් කෙරෙහි බලපානු ඇත. අනෙක් අතට ණය 07 පිටුවට

ජනාධිපති පෙට්‍රොගේ සහායට කොලොම්බියානු ජනතාව භාරව

සමාජ ප්‍රතිසංස්කරණ ජනතාව බොහෝ කාලයක් පුරා ඉල්ලා සිටි යෝජනාය. කම්කරු ඒකීය මධ්‍යස්ථානයේ නායක ආරක්ෂා ඒරිස් කියා සිටියේ වැඩකරන ජනතාව හා පුරවැසියන් රට පුරා විදිවලට හා වතුරසුචලට රැස්වී ජනාධිපතිවරයාගේ යෝජනාවලට සහාය දක්වන බවය.

පක්ෂයේ සෙනෙට් සහිතවරියකි.

ඇය මෙයින් යෝජනා කර ඇත්තේ දිළිඳු සිසුන් පෞද්ගලික පාසල්වලට ඇතුළු කර ගත යුතු බවට සහ ඔවුන්ගේ පාසල් ගාස්තු කොලොම්බියානු රජය මගින් එම පාසල්වලට ලබා දිය යුතු බවටය. දිළිඳු සිසුන්ට හිතවාදී ලෙස පෙනෙන මේ යෝජනාව මගින් පෙට්‍රොගේ ආණ්ඩුව රාජ්‍ය අධ්‍යාපන පද්ධතියට විශාල ප්‍රතිපාදන ප්‍රමාණයක් වෙන් කිරීම වළක්වාලීමට දක්ෂිණාංශිකයෝ උත්සාහ කරමින් සිටිති.

මේ පිළිබඳව අදහස් දක්වන අධ්‍යාපනඥයන්ගේ කොලොම්බියානු ශාස්ත්‍රඥයන්ගේ පවසන්නේ රාජ්‍ය සම්පත් අත්පත් කර ගැනීමටත්, තමන්ගේ දේශපාලන මිතුරන්ට සැලැකීමටත් අනාගමික සහ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ස්වභාවය ආරක්ෂා කරගත් රාජ්‍ය අධ්‍යාපනය විනාශ කරමින්, ව්‍යාපාර ප්‍රවර්ධනය කිරීමටත් කොලොම්බියානු දක්ෂිණාංශය උත්සාහ කරමින් සිටින බවය.

කොලොම්බියානු ජනතාව තමන්ගේ නිදහස සමරන ජූලි 20 වැනිදා කම්කරු ඒකීය මධ්‍යස්ථානය (CUT) සහ අධ්‍යාපනඥයන්ගේ කොලොම්බියානු ශාස්ත්‍රඥයන්ගේ (FECODE) ඇතුළු වැඩකරන ජනතාව බොහෝදෙනා අගනුවර බොලිවර් වතුරසුචලට රැස්වූහ. ඒ, හුදෙක් නිදහස සැමරීම පිණිස නොව වාමාංශික ජනාධිපති ගුස්ටාවෝ පෙට්‍රොගේ නව ප්‍රතිසංස්කරණ යෝජනාවලට සහාය පළ කිරීමටය.

ජනාධිපති පෙට්‍රොගේ නව කම්කරු විග්‍රාම වැටුප් හා සෞඛ්‍ය ක්ෂේත්‍රවලට අදාළ නව නීති කෙටුම්පත් නව සැසිවාරයේ ආරම්භයත් සමඟ කොන්ග්‍රස් මණ්ඩලය හමුවට ඉදිරිපත් කිරීමට නියමිතය. ජනාධිපතිවරයාගේ මෙම

පෙට්‍රො පාලනයේ ප්‍රතිසංස්කරණ සමඟ ඉදිරියට යන්නේද නැතහොත්, දැවැන්ත සමාගම්වල වුවමනා-එපාකම් ආරක්ෂා කිරීම වෙනුවෙන් ජනාධිපතිවරයාට බාධා පමුණුවන්නේද යන්න තීරණය කිරීමට කොන්ග්‍රසයට සිදු වනු ඇත. විශේෂයෙන් ගුරුවරුන් විදි බැස සිටින්නේ, අධ්‍යාපනය වෙළෙඳ භාණ්ඩයක් බවට පත් කරන සහ මහජන සේවා පෞද්ගලිකකරණය ප්‍රවර්ධනය කරන 'පාසල් බැඳුම්කර පනත් කෙටුම්පතට' එරෙහිවය. එම පනත් කෙටුම්පත කොන්ග්‍රස් මණ්ඩලයට ඉදිරිපත් කර ඇත්තේ හිටපු ජනාධිපති අල්වාරෝ උර්බිගෝ (2002-2010) දක්ෂිණාංශික 'ඩිමොක්‍රටික් සෙන්ටර්'

වෙනිසියුලානු රජයේ දිළිඳු ජනතාවට නිවාස මිලියන 4.6ක්

2011 වසරේදී වෙනිසියුලානු ජනාධිපති හිසුගෝ වාලේස් විසින් ආරම්භ කරන ලද 'වෙනිසියුලාවේ මහා නිවාස මෙහෙයුම' යටතේ ඉදිකරන ලද මිලියන 4.6 වැනි නිවාස නිකොලාස් මදුරෝ විසින් 2023 ජූලි මාසයේ ජනතා අයිතියට පත් කරන ලදී.

එනිවාසික මොහොතකි. වෙනිසියුලාවේ අපි නිවාස මිලියන 5ක් කරා වේගයෙන් යමින් සිටිමු. ඉන් ඔබ්බටද අප යනු ඇත." ෆෝල්කන් ප්‍රාන්තයේ පැවැති සැමරුම් අවස්ථාවට එක්වෙමින් මදුරෝ විසින් ප්‍රකාශ කර තිබිණි.

තත්ත්වයෙන් පවත්වා ගැනීම සඳහා ප්‍රජා කවුන්සිල පිහිටුවා සංවිධානගත වන ලෙස ජනතාවගෙන් ඉල්ලා සිටියේය.

මෙම නිවාස වැඩපිළිවෙළ යටතේ හෙක්ටයාර 9,837ක සමස්ත භූමි ප්‍රමාණයක නිවාස සංකීර්ණ 1,255ක් ඉදි කරනු ලැබ ඇති අතර, එම ව්‍යාපෘති සියල්ල එක්ව ගත් කල ප්‍රමාණයෙන් ස්විට්සර්ලන්තයේ ජීනීවා නගරය මෙන් භය ගුණයක භූමිභාගයකි. මෙම නිවාස අඩු ආදායම්ලාභී ජනතාවට ඔවුන්ගේ ආදායමට අනුව අඩු මිලකට හෝ නොමිලේ බෙදා දෙනු ලැබ ඇත.

මෙහි විශේෂත්වය වනුයේ, එක්සත් ජනපදය විසින් පනවන ලද සම්බාධක හේතුවෙන් රට තුළ අසීරුතා මතුව තිබෙන තත්ත්වය තුළම මෙම නිවාස ව්‍යාපෘතිය අඛණ්ඩව ක්‍රියාත්මක වෙමින් තිබීමය. "නිවාස 46,00,000ක් ඉදිකළ අප සටහන් කරන්නේ

ගරු කටයුතු ජීවිතයක් ගත කිරීමට බොලිවේරියානු ජනතාවට ඇති අත්හළ නොහැකි අයිතිය ආරක්ෂා කරන බව පෙන්වා දුන් මදුරෝ ජනාධිපතිවරයා, පාසල්, සෞඛ්‍ය මධ්‍යස්ථාන, සුප් ලබා දෙන මුළුතැන්ගෙවල් සහ ක්‍රීඩාංගණ වැනි මහජන සේවාවන් හොඳ

සැන්ඩිනිස්ටා විප්ලවයේ 44 වැනි සංවත්සරය සැමරේ

නිකරගුවාවේ සැන්ඩිස්නිස්ටා අරගල ජයග්‍රහණයෙහි 44 වැනි සංවත්සරය සමරනු පිණිස පැවැත්වූ උත්සවයක් පසුගිය ජූලි 19 වැනි දින කියුබාවේදී පවත්වනු ලැබිණි. ඒ කියුබාව, නිකරගුවාව ඇතුළු කලාපයේ රටවල නියෝජිතයන්ගේද සහභාගිත්වය ඇතිව පැවැත්වූ විවිධත්ව දේශපාලනික හා සංස්කෘතික අංගයන්ද සමගිනි.

කියුබාවේදීද සිදුව තිබිණි.

පුරා අරගලවලට නිකරගුවාවේ සහාය පළ කළේය. මේ අතර නිකරගුවාවේ පැවැති විප්ලව සමරුවක් අමතමින් ජනාධිපති ඩැනියෙල් ඔටේගා කියා සිටියේ, යුරෝපා සංගමයත්, ලතින් ඇමෙරිකානු සහ කැරිබියානු රාජ්‍යයන් අතරත් බෙල්ජියමේදී පැවැති සමුළුවේ අවසන් ප්‍රකාශනයට වෙනිසියුලාවට සහ නිකරගුවාවට එරෙහිව පනවනු ලැබ ඇති සම්බාධක ඉවත් කරන ලෙසට කරන ලද යෝජනාව යුරෝපා රටවල් ප්‍රතික්ෂේප කළ බවය.

එක්සත් ජනපදයේ ආක්‍රමණශීලීත්වය මැද සාධාරණ සමාජයක් ගොඩනැගීමට නිකරගුවානු ජනතාව ගන්නා උත්සාහයට සහාය පළ කිරීමට කලාපීය රාජ්‍ය නියෝජිතයෝ මෙය අවස්ථාවක් කර ගත්හ. 20 වැනි සියවසේ ලතින් ඇමෙරිකාවේ සිදුවූ තෙවැනි සන්නද්ධ විප්ලවය 1979 දී සැන්ඩිනිස්ටා ව්‍යාපාරයේ නායකත්වයෙන් නිකරගුවාවේදී සිදුවූ අතර, පළමුවැන්න 1910 දී මෙක්සිකෝවේදීද දෙවැන්න 1959 දී

දේශප්‍රේමීන්ගේ හා ප්‍රතිසංස්කරණයේ පරම්පරා ගණනාවකට ආදර්ශයක් ලබා දී තිබූ සැන්ඩිනිස්ටා විප්ලවය, මධ්‍යම ඇමෙරිකානු රාජ්‍යයේ නූගත්කමට, දරිද්‍රතාවට එරෙහි දැවැන්ත මෙහෙයුම් සාර්ථකව අවසන් කර තිබේ. දිගුකාලීන එක්සත් ජනපද බලපෑම් හමුවේ ස්වෛරීභාවයට සහ ජාතියක් ලෙස ස්වයං තීරණ ගැනීමේ ඇති අයිතිය ආරක්ෂා කර ගැනීමටද නිකරගුවාව සමත්වී තිබේ. කියුබාවේ නිකරගුවානු තානාපති ඇලෙජාන්ඩ්‍රෝ සෝලිස් පසුගිය දශක හතරක කාලය තුළ නිකරගුවාව විසින් සියලු ක්ෂේත්‍රයන්හි අත්පත් කර ගනු ලැබ ඇති ප්‍රගතිය මෙහිදී අවධානයට ලක්කරවීය. නිකරගුවාව කෙරෙහි දක්වන ජාත්‍යන්තර සහයෝගීතාව පිළිබඳව ස්තුතිය පළ කළ ඔහු සමාජ සාධාරණත්වය වෙනුවෙන්වූ ලොව

යුරෝපා රටවල් විසින් තම රටේ ගරුත්වය පිළිගත යුතු බව පෙන්වා දුන් ඩැනියෙල් ඔටේගා, සමුළුවේ අවසන් ප්‍රකාශනයට අත්සන් කිරීම තමන් ප්‍රතික්ෂේප කළ බව ප්‍රකාශ කළේය.

1953 හර්තලය

ජාත්‍යන්තර වශයෙන් 1953 වසර කම්කරු නැගීම් බහුල විය. නැගෙනහිර ජර්මනිය, වෙකොස්ලොවැකියාව, ප්‍රංශය ඒ අතුරින් විශේෂිත විය. කම්කරුවන් මිලියන හතරක සහභාගීත්වයෙන් සති දෙකක් පුරා පැවැති වැඩ වර්ජන ඉතා ප්‍රබල විය.

1953 ලංකාව තුළ පැන නැගුණු ජනතා අරගලයට, ලංකා සම සමාජ පක්‍ෂය විසින් "හර්තලය" යන නාමකරණය භාවිතා කරනු ලැබුයේ, ආසන්න කාලයේ දකුණු ඉන්දියාව තුළ වැඩ සහ කුඩා ව්‍යාපාර සාමාන්‍ය ඇනගිටීමක් සමග බැඳුණු වැඩ වර්ජන සඳහා මෙම හර්තලය යන නාමය භාවිතා කිරීමත් සමගය.

හර්තලයට පසුබිම් වටාපිටාව

1950දී ඇමෙරිකා එක්සත් ජනපදය විසින් ආරම්භ කරන ලද වසර තුනක් පුරා පැවැති කොරියානු යුද්ධය නිසා ශ්‍රී ලංකාව තුළද රබර් සහ තේ අපනයනය සැලැකිය යුතු ලෙස පහත වැටී තිබිණි. පැවැති එක්සත් ජාතික පක්‍ෂ ආණ්ඩුවේ මුදල් ඇමැතිවරයා ජේ.ආර්. ජයවර්ධන විය. 1952 සිට ලෝක බැංකුව විසින් ලංකාවට මැදිහත් වෙමින් තිබිණි. 1953 ජූලි මසදී රටේ ප්‍රධාන ආහාරය වන සහල් සඳහා වන සහනාධාරය ඉවත් කළ ආණ්ඩුව සහල් මිල තුන්ගුණයකින් වැඩි කළේය. සීනි වැනි අත්‍යවශ්‍ය භාණ්ඩවල මිලද ඉහළ දැමීය. පාසල් සිසු සිසුවියන්ගේ දිවා ආහාරය ඉවත් කිරීම, සෞඛ්‍ය සහ වෙනත් සමාජ සුභසාධන වැඩසටහන් සඳහා වන වියදම් කපාහැරීම, දුම්රිය ප්‍රවාහණ ගාස්තු, තැපැල්, දුරකථන සහ විදුලි පණිවුඩ ගාස්තු වැඩි කිරීමද සිදුවිය.

රටේ සංවර්ධන වැඩපිළිවෙලට මුදල් සොයාගත නොහැකි වූ නිසා ආහාර සහනාධාරය ඉවත් කිරීමට රජයට සිදුවූ බව මුදල් අමාත්‍ය ජේ.ආර්. ජයවර්ධන පැවසීය. ඔහු දුප්පතුන්ට පවසා සිටියේ "ඔබේ ආහාර ඔබම වගා කර ගන්න" යනුවෙනි. එහෙත්, ඔහු ධනවතුන්ට බදු සහන සහ වෙනත් පහසුකම් ලබා දීමට යෝජනා කළේය.

එසේම එ.ජා.ප. ආණ්ඩුව ඉන්දියානු සම්භවයක් ඇති වතු කම්කරුවන් ලක්‍ෂ සංඛ්‍යාත ගණනකගේ පුරවැසිභාවය අහෝසි කළේය (අය-වැය ඉදිරිපත් කිරීමත් සමග).

ජනතා විරෝධය පුපුරා යාම

1953 ජූලි මස 23 වැනි දින ආණ්ඩුවේ එලෙස වූ ජනතා විරෝධී ක්‍රියාමාර්ගවලට එරෙහිව මහජනයාගේ විරෝධය ඇවිළීමට පටන් ගති. ලංකා සමසමාජ පක්‍ෂය කම්කරුවන්ගේ සහ ගම්බද ප්‍රදේශවල සැලැකිය යුතු සහයෝගයක්ද සහිතව

අගෝස්තු 12 වැනි දින එක්දින විරෝධතාවක් නිවේදනය කළේය.

අගෝස්තු 11 වැනි දින කම්කරුවෝ, ගොවීන්, තරුණ, තරුණියෝ විවිධ

'දුටු සැණින් වෙඩි තැබීමේ' නියෝග සහිතව මිලිටරිය කැඳවූ ආණ්ඩුව කම්කරු පක්‍ෂ කාර්යාලවලට, මුද්‍රණාලවලට මුද්‍රා තැබීය. ඇඳිරි නීතිය පැනවීය. දේපලවලට හානි

ප්‍රවේශවලින් විරෝධතාව තීව්‍ර කිරීමට කටයුතු කළහ. පොලීසියට එරෙහිව සටන් කිරීම සඳහා ඔවුහු කොළඹ ඇතුළු අගනුවරට ඇතුළු වන සෑම දොරටුවක්ම අවහිර කිරීමට බාධක ඉදි කළහ. කිරුළපන පාලම අසල මාර්ගය හරහා ඇති එක් බාධකයකදී පොලීසියේ 80 දෙනෙකුට එරෙහිව ජනතාව සටන් කළහ.

කොළඹ සහ අනෙකුත් ප්‍රදේශ අතර විදුලි පණිවුඩ, දුරකථන සහ අනෙකුත් සන්නිවේදන සම්බන්ධතා අවහිර කරමින්, වයර් කපා දමනු ලැබීය. සමහර තැන්වල ලී පාලම් කඩා බිඳදමනු ලැබ තවත් කුඩා පාලම් ඩයිනමයිට් යොදා පුපුරුවා හරිනු ලැබීය. ප්‍රවාහණ සහ තැපැල් සේවා නතර විය. සමහර දුම්රිය මාර්ග සැතපුම්ක පමණ දුරකට නවතා දමනු ලැබූ අතර, සමහර දුම්රිය නවතා අල්ලා ගන්නා ලදී.

ආණ්ඩුවේ මර්දනය

රට තුළ දැවැන්ත ලෙස ගොඩනැගෙ මින් ආ විරෝධතා හමුවේ බියට පත් එ.ජා.ප. ආණ්ඩුවට හදිසි කැබිනට් මණ්ඩල සැසියක් කැඳවීම සඳහා කොළඹ වරායේ නවතා තිබූ 'එච්.එම්.එස්. නිව්ග්ලන්ඩ්ලන්ඩ්' නම් බ්‍රිතාන්‍ය යුද නෞකාවට යාමට සිදුවිය. එහිදී රට තුළ හදිසි අවස්ථාවක් ප්‍රකාශයට පත් කළේය.

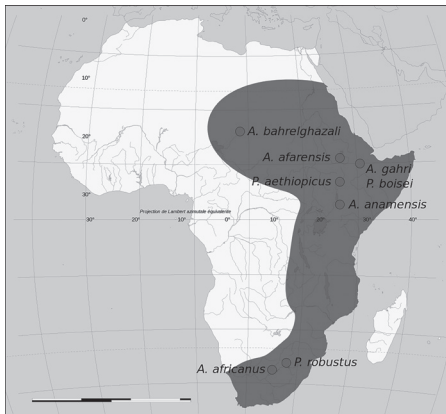
කිරීම සම්බන්ධයෙන් මරණ දඬුවම හඳුන්වා දුන්නේය. බස්නාහිර, දකුණු සහ සබරගමුව පළාත්වල කම්කරුවන් සහ තරුණයන් 10 දෙනෙකු පොලීසිය වෙඩි තබා මරා දැමූ අතර, 175 දෙනෙකුට බරපතළ තුවාල සිදු කළේය.

හර්තලය පාඩා දීම

විරෝධතාව එක්දිනක් සඳහා කැඳවනු ලැබූ ලංකා සමසමාජ පක්‍ෂය විසින් ඊට නායකත්වය ලබා දීම සඳහා හෝ ආණ්ඩුවේ මර්දනයට මුහුණ දීම සඳහා හෝ කිසිදු පූර්ව සූදානමක් කර නොතිබිණි. ඒ වෙනුවට හර්තලය අවසන් කරන ලෙස ජනතාවගෙන් ඉල්ලා සිටියේය. නමුත්, කොළඹ සහ දකුණේ ප්‍රදේශවල පෙළපාළි, විරෝධතා දිගටම පැවැතිණි. කෙසේ වුවද, නිසි නායකත්වයක්, වැඩපිළිවෙලක් නොමැතිකම, වමේ පක්‍ෂවල එක්සත්කමක් සහිතව සංවිධානාත්මක බවකින් කටයුතු නොකිරීම අවසානයේ 'හර්තලය' පාඩා දීමක් ලෙසින් ඉතිහාසයට එක්වී තිබේ. කම්කරු නැගීම් පාඩම් රැසක් ගෙන ආ 1953 අගෝස්තු 12 හර්තලයට මාස දෙකකට පසු ඩඩ්ලි සේනානායක අගමැතිවරයා ඉල්ලා අස්විය. 1956දී පැවැති මහා මැතිවරණයෙන් එ.ජා.ප. ආණ්ඩුව පරාජයට පත් විය.

මානව පරිණාමය පිළිබඳ නූතන

පෘථිවිය මත ජීවය බිහිවීමේ සිට වත්මන් මිනිසා බිහිවීම දක්වා සිදුවූ පරිණාමය ක්‍රියාවලියේ මූලය වූයේ ආවේණිය සහ අනුවර්තනයයි. ඒ අනුව වසර දහස් ගණනින් ගතවෙද්දී සිදුවූ දේශගුණික වෙනස්වීම්වලට අනුව මෙන්ම ප්‍රාදේශීය තත්ත්වයන්ගේ වෙනස්කම් අනුව පැරැණි ජීවී විශේෂයන් අභාවයට යමින් නව ජීවී විශේෂ බිහිවීය. එහිදී එක් විශේෂයක් අභාවයට ගොස් තවත් එක් විශේෂයක් බිහිවෙනවා වෙනුවට බොහෝ විට එක් විශේෂයක් අභාවයට යද්දී තවත් විශේෂ කිහිපයක් බිහිවූ අයුරු දක්නට හැකිය. එසේ බිහිවූ නව විශේෂ අතුරින් එකක් හෝ කිහිපයක් පැවැත්මට වද්දී අනෙකුත් විශේෂ අභාවයට පත්විය. යම් අවස්ථාවල තත්ත්වයන්ට ගැලපෙන නව විශේෂයක් බිහි නොකරම සමහර ජීවී විශේෂ මුළුමනින්ම මිනිමතින් තුරන්විය.

ඔස්ත්‍රෙලෝපිතකස් සහ පැරැන්ත්‍රොපස් විශේෂයන්ගේ පොසිල හමුවූ ස්ථාන

පෘථිවිය මත සමස්ත ජීවී ප්‍රජාවටම පරිණාමයේදී අදාළ වූ මෙම කාරණා මානවයා බිහිවීමේදී මෙන්ම මානවයා බිහිවීමේ පටන් අද දක්වා පරිණාමය ක්‍රියාවලියේදී එලෙසින්ම බලපාන ලදී. එම නිසා වර්තමානයේ ලොව පුරා වෙසෙන එකම මානව විශේෂය හෝමෝ සේපියන් සේපියන් වුවද, අතීතයේදී සමාන කාල වකවානු තුළ මානව වර්ග කිහිපයක් එකවිට විවිධ ප්‍රදේශවල ජීවත්වී ඇත. හෝමෝ සේපියන්ලා සමග සමකාලීනව නියැත්වැඩිනාලේ, ඩෙනිසෝවන් ආදී මානව විශේෂ ජීවත්වීම ඊට එක් නිදසුනකි. ඉන් බොහොමයක් මානව විශේෂ කාලානුරූපීව වදවී යද්දී එක් පෙළක් පමණක් හෝමෝ සේපියන් සේපියන් දක්වා ඉදිරියට පැමිණ සිටියි.

එසේම පෙර මානව විශේෂයන්ගේ කොටසක් පරිණාමය වෙමින් ඉදිරියට පැමිණෙද්දී, එසේ පරිණාමය හරහා බිහිවූ නව විශේෂ හා සමකාලීනව පෙර මානව වර්ගයද වසර දහස් ගණනක් තිස්සේ අභාවයට නොගොස් පැවැති අවස්ථාද ඉතිහාසයේ ඇත. හෝමෝ සේපියන් බිහිවී බොහෝ කලක් යන තුරු හෝමෝ ඉරෙක්ටස්ලාද සමකාලීනව ජීවත්වීම එයට එක් උදාහරණයකි. එසේම වදවී නොගිය හෝමෝ හැබිලිස් සමග පසුකාලීනව බිහිවූ හෝමෝ ඉරෙක්ටස්ද එක්තරා කාල වකවානුවක අසල්වැසි ප්‍රදේශ තුළ ජීවත්ව ඇත. එම නිසා මානව පරිණාමය අප බොහෝ විට දකින රූප සටහන් හරහා මතුපිටින් පෙනෙන ආකාරයට එක් මානව විශේෂයක් සම්පූර්ණයෙන් අවසන් කරමින්

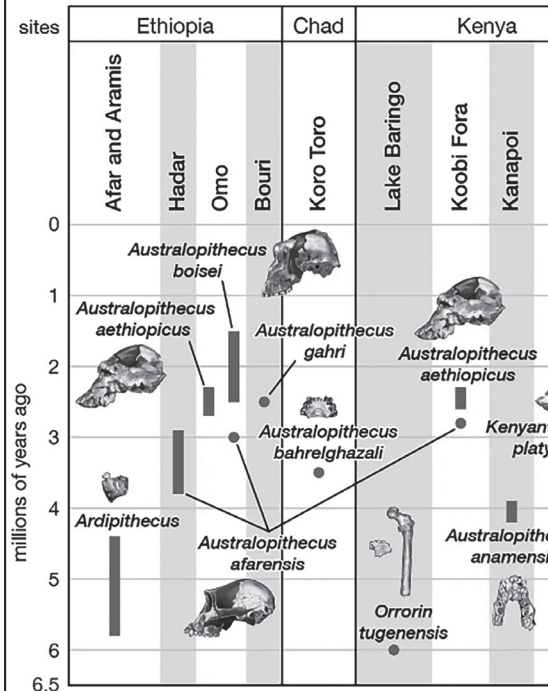
තවත් එක් මානව විශේෂයක් බිහිවෙමින් පමණක් ඉදිරියට පැමිණ නැත.

මෙසේ ගතවූ වසර ලක්ෂ ගණනක ඉතිහාසය තුළ ජීවත්වී ඇතැයි මෙතෙක් හමුවී ඇති ඒ ඒ මානව වර්ග විසූ කාලසීමාවන් සම්බන්ධව දළ වශයෙන් කාල නිර්ණයන් සිදුකර ඇතත්, ඒ ඒ අවධියේ සිටි විවිධ මානව වර්ග කිහිපය අතුරින් හෝමෝ සේපියන් දක්වා පරිණාමය වෙමින් අඛණ්ඩව ඉදිරියට පැමිණී විශේෂය කුමක්දැයි නිවැරදිව තෝරා ගැනීම සමහර කාල වකවානු සඳහා තවමත් විවාද සම්පන්නය. මන්ද යත්, සමහර කාලවකවානුවල ජීවත්වූ මානව විශේෂ දෙකක් හෝ කිහිපයක් මානව පරිණාමයේ ඊට පෙර පුරුක් සමග මෙන්ම පසු පුරුක් සමගද සම්බන්ධ විය හැකි ලක්ෂණ පෙන්වා තිබීමයි. සමහරක් විට වත්මන් හෝමෝ සේපියන් සේපියන් දක්වා පරිණාමය වූ එම අවධියේ සිටි මානව විශේෂය ඒ කිසිවෙක් නොව අපට මෙතෙක් සාක්ෂි හමු නොවූ වෙනත් විශේෂයක් වීමටද ඉඩකඩ නැතුවාම නොවේ.

1970 පමණ වන තෙක් බොහෝ දෙනෙක් විශ්වාස කරන ලද්දේ පෙර සඳහන් කල ආකාරයට මානව පරිණාමයේ පුරුක් එකක් අවසන්ව එකක් පැමිණෙන සේ එකපෙළට පිළිවෙලකට පෙළගැස්විය හැකි බවයි. එහෙත්, ගතවූ වසර 50ක කාලය තුළ සොයාගන්නා ලද නවතම පොසිල සාක්ෂිවලින් පෙන්නුම් කරන ලද්දේ මානව පරිණාමය සැබැවින්ම එසේ සිදුවූවක් නොව පඳුරක ආකාරයෙන් අතු ඉති ගණනාවක් එකවර මාර්ග කිහිපයක් ඔස්සේ ඉදිරියට දිවෙන බවයි. එසේම තවත් ඉදිරියට නොවැඩී එක් එක් සීමාවන්ගෙන් නැවතුණු අතු ගණනාවක්ම ඒ පඳුරේ ඇත. එහෙත් වර්තමානයේ ඉන් එක් අන්තක් පමණක් ඉදිරියට වැඩෙමින් ඇත.

කෙසේ නමුත්, තාක්ෂණයේ සංවර්ධනයත් සමගම, විශේෂයෙන් ජාන තාක්ෂණයේ සංවර්ධනයත් සමග ජාන ලක්ෂණ ගලපා බැලීමේ පර්යේෂණ හරහා ඉහත සාකච්ඡා කළ සංකීර්ණතා විද්‍යාව විසින් ක්‍රමානුකූලව නිරවුල් කරමින් තිබේ. එමෙන්ම, මානව පරිණාමය සම්බන්ධයෙන් හමුවූ නවතම සාක්ෂි මෙන්ම අතීත පෘථිවියේ දේශගුණික, භූ විද්‍යාත්මක වෙනස්කම් ආදී මානව පරිණාමය හා සම්බන්ධ තවත් බොහෝ දේ පිළිබඳව සිදු කරන ලද නවතම අධ්‍යයනයන් සහ සොයා ගැනීම් සමග ඒ ඒ මානව වර්ග විසූ කාල වකවානු මෙන්ම ජීවත්වූ ප්‍රදේශ පිළිබඳවද

Locations of hominin fossil deposits

ඔස්ත්‍රෙලෝපිතකස්, පැරැන්ත්‍රොපස් සහ කෙ ඔවුන් මිනිමන

තිබූ ගැටලු දිනෙන් දින නිරාකරණය වෙමින් ඇත.

එලෙස නිරාකරණය කරගත් කරුණු සහ නවතම පොසිල සාක්ෂි සමග සංවර්ධනය වූ මානව පරිණාමය පිළිබඳ යාවත්කාලීන කරන ලද තොරතුරු මෙම ලිපිය හරහා සාකච්ඡා කරමු.

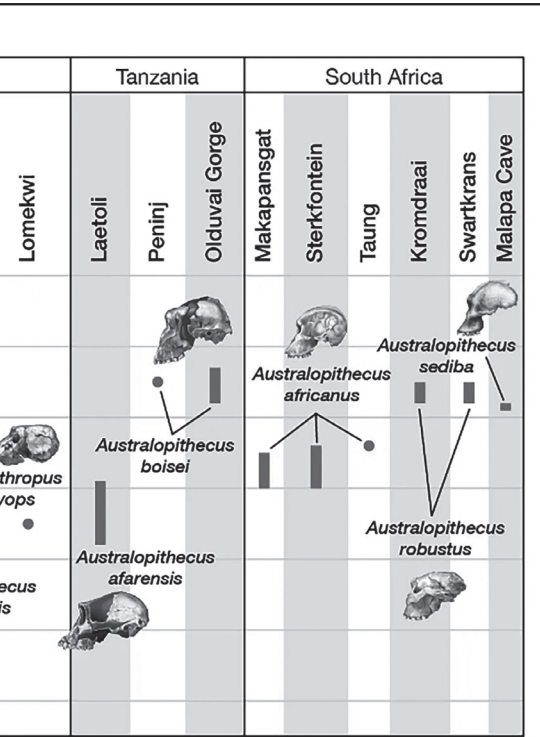
ඔස්ත්‍රෙලෝපිතකස් (Australopithecus)

ලතින් භාෂාවෙන් දකුණු යන අර්ථය සහිත ඔස්ට්‍රේලිස් (australis) යන වචනයෙන් සහ ග්‍රීක් භාෂාවෙන් 'වානරයා' යන අරුත දෙන පිතකස් (pithekos) යන වචන එක්කර මෙම නාමය තබා ඇත. අප්‍රිකානු මහාද්වීපයේ දකුණු සහ නැගෙනහිර කලාපයන්හි වැඩි වශයෙන් මෙම විශේෂයන්ට අයත් පොසිල හමුව ඇත. මධ්‍යම අප්‍රිකාවේ වාසය කළ බවටද සුළු වශයෙන් සාක්ෂි පවතී. එහෙත්, අප්‍රිකානු මහාද්වීපයෙන් පිටතට සංක්‍රමණය වූ බවට මෙතෙක් කිසිදු සාක්ෂියක් නොමැත. ජලියෝසීන අවධියේ අගභාගයේ සහ ජලෙයිස්ටෝසීන අවධිය ආරම්භයේ අප්‍රිකානු කලාපයේ පැවැති උණුසුම්, එහෙත්, තේ වටාපිටාව ඔවුන්ගේ ජීවන රටාවට පහසු විය. ඔස්ත්‍රෙලෝපිතකස් විශේෂ සියල්ලේම පාහේ පොසිල සාක්ෂි හමුව ඇත්තේ, මුහුදු මට්ටමින් අඩි 1,000ට වැඩි භූමි ප්‍රදේශවලිනි. ඔස්ත්‍රෙලෝපිතකස් සඳහා ගැලපුණු දේශගුණික තත්ත්වය එය වන්නට ඇත. ආරම්භයේදී ස්වාභාවික ගල් ආයුධ ලෙස භාවිත කිරීමේ සිට තවත් වසර ලක්ෂ ගණනකට පසු සිදුවූ ගල් ආයුධ නිපදවීම දක්වා හැකියාවන් ඔස්ත්‍රෙලෝපිතකස් විවිධ

ගවේෂණ

පළමුවන කොටස

ආසියාතික විශේෂයන් හමුවූ ප්‍රදේශ සහ විසූ කාලවකවානු

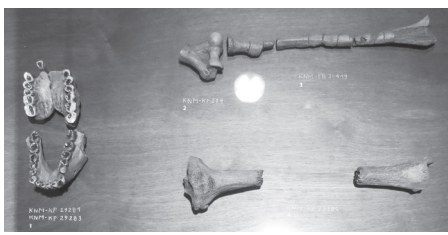
විශේෂ සතු විය.

මෙම වර්ගයට අයත් මෙතෙක් හඳුනාගෙන ඇති උප විශේෂ ලෙස ඔස්ට්‍රලෝපිතකස් ගාර්හි, ඔස්ට්‍රලෝපිතකස් අප්‍රිකානුස්, ඔස්ට්‍රලෝපිතකස් සෙඩ්බා, ඔස්ට්‍රලෝපිතකස් ඇෆරන්සිස්, ඔස්ට්‍රලෝපිතකස් ඇනාමන්සිස්, ඔස්ට්‍රලෝපිතකස් බන්රෙල්සාසාලි සහ ඔස්ට්‍රලෝපිතකස් ඩෙයිරෙමිඩා නම් කළ හැකිය. පැරැන්තොපස් සහ කෙන්යන්තොපස් යන විශේෂ ද ඔස්ට්‍රලෝපිතකස් විශේෂයේම උප විශේෂ යැයිද විශ්වාසයක් පවතී. ඔස්ට්‍රලෝපිතකස් විශේෂයේ ආරම්භය අදට වසර මිලියන 4.2ක කාලයක් දක්වා ඇතට දිවෙන බවට ගණන් බලා ඇත. මෙහි දක්වා ඇති ඔස්ට්‍රලෝපිතකස් විකාශනය පිළිබඳ වගුවෙහි පැරැන්තොපස් විශේෂද ඔස්ට්‍රලෝපිතකස් උප විශේෂ ලෙස දක්වා ඇත.

ඔස්ට්‍රලෝපිතකස් වර්ග කිහිපය අතුරින් නිසැක වශයෙන්ම හෝමෝ විශේෂ බවට පත්වූයේ කුමන විශේෂයද යන්න පිළිබඳව මෙතෙක් නිශ්චිත නිගමනයක් නොමැත. ඔස්ට්‍රලෝපිතකස් විශේෂ බිහිවී වසර ලක්ෂ 14කට පමණ පසු හෝමෝ විශේෂ බිහිව ඇති බවටත්, එතැන් පටන් තවත් වසර ලක්ෂ 8ක් පමණ ගතවනතුරුත් හෝමෝ විශේෂ සමඟම ඔස්ට්‍රලෝපිතකස් විශේෂද පැවැති බවටත් අද වන විට සාක්ෂි සොයාගෙන ඇත.

ඔස්ට්‍රලෝපිතකස් ඇනාමන්සිස් (Australopithecus anamensis)

මෙතෙක් හඳුනාගෙන ඇති පැරැණිම ඔස්ට්‍රලෝපිතකස් උප විශේෂය මෙය වේ.

ඔස්ට්‍රලෝපිතකස් ඇනාමන්සිස් විශේෂයට අයත් අස්ථි කොටස් කිහිපයක්

මොවුන් වසර මිලියන 4.2ත් 3.8ත් කාලය තුළ ජීවයේ සිටින අවධියේ ජීවත් වී ඇත. මෙම උප විශේෂයට අයත් පොසිල 100කට ආසන්න සංඛ්‍යාවක් මේ වන විට කෙන්යාවෙන් සහ ඉතියෝපියාවෙන් සොයාගෙන තිබේ. ඔස්ට්‍රලෝපිතකස් ඇෆරන්සිස් බිහිවන්නට ඇත්තේ මෙම ඇනාමන්සිස් උප විශේෂය පරිණාමය වීමේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස බවට විද්‍යාඥයෝ විශ්වාස කරති. ඔස්ට්‍රලෝපිතකස් ඇනාමන්සිස් ජීවත්වූ අවසන් වසර ලක්ෂයක පමණ කාලය තුළ ඔස්ට්‍රලෝපිතකස් ඇෆරන්සිස් ද ජීවත්ව ඇත. වත්මන් මානවයා සාප්‍රචම ඔස්ට්‍රලෝපිතකස් ඇනාමන්සිස් හරහා පරිණාමය වූවාද යන්න හෝ ඔස්ට්‍රලෝපිතකස් ඇෆරන්සිස් හරහා පරිණාමය වූවාද යන්න හෝ මෙතෙක් අවසන් වශයෙන් නිගමනය කර නැත.

ගෝර්ල්ලකුගේ ආහාර රටාවට සමාන ආහාර රටාවකින් හෙබි ඔස්ට්‍රලෝපිතකස් ඇනාමන්සිස්ගේ කපාල ධාරිතාව සහ සෙන්ටිමීටර් 365 - 370 පමණ වේ.

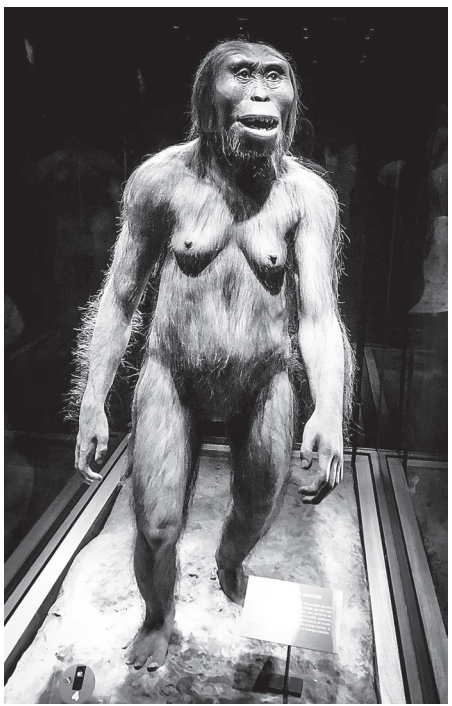
ඔස්ට්‍රලෝපිතකස් ඇනාමන්සිස් වර්ගයට අයත් පොසිලයක් ප්‍රථම වරට හමුවන්නේ කෙන්යාවේ ට්‍රැන්කානා ජලාශය ආශ්‍රිතවයි. ඒ 1965දී එක්සත් ජනපදයේ හොවර්ඩ් විශ්වවිද්‍යාලයේ පර්යේෂණ කණ්ඩායමකටයි. ඉතියෝපියානු විද්‍යාඥයකු වූ යොහාන්ස් හේලි සිලාසි 2010 නිකුත් කළ පර්යේෂණ වාර්තාවක ඉතියෝපියාවේ අෆාර් ප්‍රදේශයෙන් හමුවූ මෙම උප විශේෂයට අයත් පොසිල 90ක් පමණ පිළිබඳව වාර්තා පළකර ඇත. ඔස්ට්‍රලෝපිතකස් ඇනාමන්සිස් පරිණාමය වෙමින් අභාවයට ගොස් ඔස්ට්‍රලෝපිතකස් ඇෆරන්සිස් බිහිවන්නට ඇතැයි 2019 පමණ දක්වා විද්‍යාඥයන් විශ්වාස කළද 2016දී හමුවූ වසර මිලියන 3.9ක් පැරැණි ඔස්ට්‍රලෝපිතකස් ඇනාමන්සිස් වර්ගයට අයත් හිස්කබලෙන් තහවුරු වූයේ එය එසේ නොවන බවත්, ඇෆරන්සිස් බිහිවූ පසුවත් ඇනාමන්සිස් වෙනම වර්ගයක් ලෙස තව දුරටත් මිහිමත වාසය කළ බවත්ය.

ඔස්ට්‍රලෝපිතකස් ඇෆරන්සිස් (Australopithecus afarensis)

1974දී ඉතියෝපියාවේ අවාශ් ගංගා නිම්නය ආශ්‍රිතව සොයාගනු ලැබූ 'ලුසි' ලෙස නාමකරණය කර ලෝ ප්‍රකටවූ පොසිලය අයත් වන්නේ මෙම උප විශේෂයටය. සමස්ත අස්ථි පද්ධතියෙන් 40%ක් පමණ හමුවූ ඔස්ට්‍රලෝපිතකස් ඇෆරන්සිස් කාන්තාවක් වන ලුසිගේ පොසිලය හමුවීමට පෙරද

එම වර්ගයට අයත් තවත් බොහෝ පොසිල විද්‍යාඥයන් විසින් සොයාගෙන තිබේ. ප්‍රථම වරට එලෙස සොයාගෙන තිබුණේ 1939දී ටැන්සානියාවේ ගෙරැසි ගංගාව ආශ්‍රිතවය.

ඔස්ට්‍රලෝපිතකස් ඇෆරන්සිස් කාන්තාවන් පිරිමින්ට වඩා සැලකිය යුතු මට්ටමින් කුඩාවූ අතර ලුසිගේ උස අඩි 3 අඟල් 5ක් පමණ විය. බර කි.ග්‍රෑම් 27 - 35ක් පමණ වන්නට ඇත. එහෙත් එම විශේෂයේ පිරිමි අයකුගේ උස සාමාන්‍යයෙන් අඩි 5යි අඟල් 5ක් පමණද, බර කිලෝ ග්‍රෑම් 45ක් පමණ වෙනැයිද විශ්වාස කෙරේ. ඔස්ට්‍රලෝපිතකස් ඇෆරන්සිස්ගේ කපාල ධාරිතාව සාමාන්‍යයෙන් සන සෙ.මී. 445ක් පමණ වේ. මොවුන් දිගටම මුහුණකින් යුක්තවූ අතර, හකු සහ දිග අත් ගෝරිල්ලන්ට සහ ඔරන්ඔටන්ට සමාන විය. එසේම ඔස්ට්‍රලෝපිතකස් ඇෆරන්සිස් ගල් ආයුධ සෑදීමට උත්සාහ කර ඇති බවට සාක්ෂි 2015දී සොයාගනු ලැබ ඇත.

දේහ ලක්ෂණ අනුව නිර්මාණය කල "ලුසි"ගේ රූපයක්

මීට වසර මිලියන 3.9ත් 2.9ත් අතර (වසර ලක්ෂ 10ක් පමණ) මිහි මත සිටි ඔස්ට්‍රලෝපිතකස් ඇෆරන්සිස් ප්‍රධාන වශයෙන් නැගෙනහිර අප්‍රිකාවේ වාසය කර ඇත. 1994 වන තෙක් එතෙක් මිනිසා විසින් සොයාගත් පැරැණිතම වානර පොසිල අයත් වූයේ ඔස්ට්‍රලෝපිතකස් ඇෆරන්සිස් වර්ගයටය. එහෙත්, එම වසරේදී ගස් මත ජීවත් වනවා මෙන්ම පොළොව මත දෙපයින් ඇවිදීමට සමත් වසර මිලියන 4.4ක් පැරැණි ආබිපිතිකස් රැමිඩස්ගේ පොසිල සොයාගැනීමත් සමග එය වෙනස් විය. එමෙන්ම මානවයා බිහිවූයේ සාප්‍රචම ඔස්ට්‍රලෝපිතකස්

ඇෆ්රිකානු මානවයන්ගේ ඉතා මෑතක වනතුරු විද්‍යාඥයන් විශ්වාස කළද නූතන සොයාගැනීම් සමඟ එය තවදුරටත් විවාදාත්මක කරුණක් ලෙසටම ඉතිරිව ඇත.

ඔස්ත්‍රෙලෝපිතකස් ඩෙයිරෙමඩා (Australopithecus deyiremeda)

අදින් වසර මිලියන 3.5ත් 3.3ත් අතර කාලයේදී ඔස්ත්‍රෙලෝපිතකස් ඇෆ්රිකානු විශේෂය පැවති කාලය අතරතුරදී ඔවුන් හා අසල්වැසින් ලෙස ජීවත්ව ඇත. ඔස්ත්‍රෙලෝපිතකස් ඩෙයිරෙමඩා උප විශේෂයේ පොසිල 3ක් පමණක් මෙතෙක් හමුව ඇති අතර ඒ 3ම හමුව ඇත්තේ ඉතියෝපියාවේ අෆාර් ප්‍රදේශය ආශ්‍රිතවය. එම නිසා මෙය වෙනත් විශේෂයක්ද, නැතහොත් ඔස්ත්‍රෙලෝපිතකස් ඇෆ්රිකානු විශේෂයමද යන්න පිළිබඳව යම් විවාදාත්මක මතයක් ද විද්‍යාඥයින් අතර ඇත. එහෙත් මුහුණේ හැඩය, දත්වල හැඩය සහ පිහිටීම ඇෆ්රිකානු හෝ ඇනාමෙන්සිස් විශේෂයන්ට සාපේක්ෂව වෙනස් වන අතර පාදය ද අනෙක් විශේෂයන්ට සාපේක්ෂව වෙනස් වන්නට ඇතැයි විශ්වාස කෙරේ.

මෙම උප විශේෂය ප්‍රථම වරට හඳුන්වාදෙනු ලැබුයේ 2015 දී ඉතියෝපියානු ජාතික විද්‍යාඥයකු වූ යොහාන්ස් හේල් සිලාසි විසිනි. අෆාර් භාෂාවෙන් “ලගම නැයා” යන අදහස සහිතව ඩෙයිරෙමඩා යන නාමය මෙම උප විශේෂයට තබා ඇත.

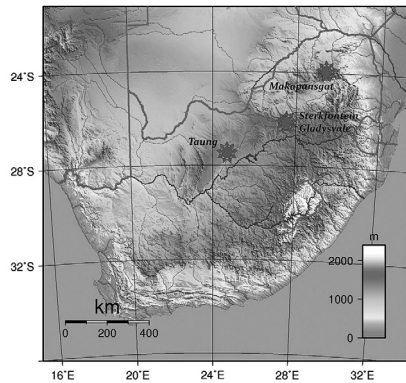
ඔස්ත්‍රෙලෝපිතකස් බහ්රෙල්හාසාලි (Australopithecus bahrelghazali)

1995දී මධ්‍යම අප්‍රිකාවේ වැඩි රාජ්‍යයේ කෝරෝ ටෝරෝ නම් ප්‍රදේශයෙන් ප්‍රථමව පොසිලයක් සොයාගන්නා ලද මෙම උප විශේෂය අදින් වසර මිලියන 3.6 - 3 අතර කාලයකට පෙර පවතින්නට ඇතැයි විශ්වාස කෙරේ. ඔස්ත්‍රෙලෝපිතකස් ඇෆ්රිකානු මෙන්ම ඔස්ත්‍රෙලෝපිතකස් ඩෙයිරෙමඩා මේ හා සමාන්තර කාලවල වාසය කර ඇත. මධ්‍යම අප්‍රිකාවෙන් සොයාගනු ලැබූ එකම ඔස්ත්‍රෙලෝපිතකස් විශේෂය මෙය වේ. මෙම උප විශේෂයේද මෙතෙක් සොයාගනු ලැබ ඇත්තේ පොසිල 4ක් පමණක් වන නිසාත්, ඔස්ත්‍රෙලෝපිතකස් ඇෆ්රිකානු විශේෂයට බොහෝ සෙයින් සමාන නිසාත් මෙම උප විශේෂයද නව උප විශේෂයක් ලෙස සලකනු ලබනවාද යන්න විවාදාත්මකව ඇත. මොවුන්ගේ හනු ඇෆ්රිකානු හා සමාන වුවද, ද්විත්ව දත් මූලයක් සහිත ඉදිරිපස උල් දත් පිහිටියේ ඇෆ්රිකානු වෙනස් ආකාරයට ය.

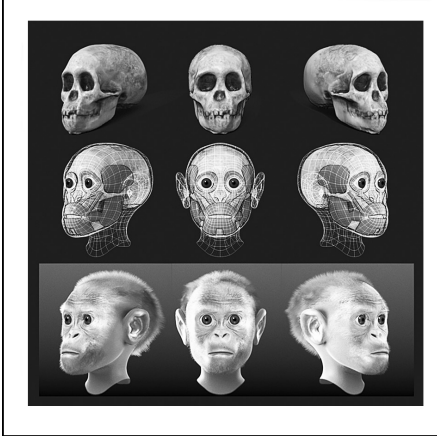
Bahr el Gazel එනම් ගාසෙල්ස් ගංගාව යන අදහස සහිතව මෙම උප විශේෂයට බහ්රෙල්හාසාලි යන නම තබා ඇත. සැවානා බිම් ආශ්‍රිතව පැවැති කොළ වර්ග, පත් වර්ග, අල වර්ග බොහෝ සෙයින් ආහාර ලෙස ගෙන ඇති බවට පර්යේෂණ මගින් තහවුරු වී තිබේ. ඊට අමතරව සුළු වශයෙන් මල්, කරල්, කාමීන් ආදියද ආහාර සඳහා භාවිත කර ඇත.

ඔස්ත්‍රෙලෝපිතකස් අප්‍රිකානුස් (Australopithecus africanus)

ප්ලියෝසීන යුගයේ අවසානයත් ප්ලියෝසීන යුගයේ ආරම්භයත් කුළු මිනි මන විසූ ඔස්ත්‍රෙලෝපිතකස් අප්‍රිකානුස් විශේෂය මූලික වශයෙන් ජීවත්වී ඇත්තේ

ඔස්ත්‍රෙලෝපිතකස් අප්‍රිකානුස් දකුණු අප්‍රිකාවේ ප්‍රධාන වශයෙන් ජීවත් වූ ප්‍රදේශ

”ටෝග්න් දරුවා”ගේ සම්පූර්ණ කරන ලද හිස්කබල සහ ඒ ඇසුරින් නිර්මාණය කල ඔහුගේ මුහුණුවර

වර්තමාන දකුණු අප්‍රිකාව ආශ්‍රිත ප්‍රදේශ කුළය. ඒ අදින් වසර මිලියන 3.3ත් 2.1ත් අතර (වසර ලක්ෂ 12ක් පමණ) කාලසීමාවේදීය. ඔස්ත්‍රෙලෝපිතකස් අප්‍රිකානුස්ගේ ආරම්භක කාලයේදී ඔස්ත්‍රෙලෝපිතකස් ඇෆ්රිකානුස් මෙන්ම ඔස්ත්‍රෙලෝපිතකස් බහ්රෙල්හාසාලි යන උප විශේෂ වසර ලක්ෂ 3 - 4ක් පමණ ඔවුන් හා සමාන්තරව ජීවත්ව ඇත. එසේම හෝමෝ හැබිලිස්, අප දන්නා ගල් ආයුධ පවා භාවිත කළ මුල්ම මානවයා බිහිව වසර ලක්ෂ 2ක් පමණ ගතවන තුරුත් ඔවුන් හා සමකාලීනව ඔස්ත්‍රෙලෝපිතකස් අප්‍රිකානුස් මිනිමන වාසය කර ඇත. එමෙන්ම පැරැන්තොපස් රොබස්ටස්ද ඒ හා සමකාලීනව වාසය කර ඇත.

මොළයේ පරිණාමය හා සම්බන්ධ විශේෂඥවරියකවන ඩීන් ෆෝල්ක් පැවසූ පරිදි 20 වන සියවසේ සොයාගත් වඩාත් වැදගත්ම පොසිලය ටෝග්න් දරුවා (Taung Child) ලෙස නම් කරන ලද කුඩා දරුවාගේ පොසිලයයි. 1924දී හුණු නිෂ්පාදන වැඩපොළක කම්කරුවන් විසින් සොයා ගනු ලැබූ වයස අවු 4 - 7 පමණ කාලයේදී මිය යන්නට ඇතැයි විශ්වාස කරන දරුවකුගේ හිස්කබලක් වූ මෙම පොසිලය ඔස්ත්‍රෙලෝපිතකස් විශේෂයට අයත් ප්‍රථම වරට සොයාගත් පොසිලයයි. දකුණු අප්‍රිකාවේ ටෝග්න් නම් ප්‍රදේශයෙන් මෙම පොසිලය සොයාගන්නා ලද නිසා ‘දකුණුදිග වානරයන්’ යන නාමය සහිතව ඔස්ත්‍රෙලෝපිතකස් ලෙසින් නාමකරණය කරන ලදී. පසුකාලීනව

තවත් උප විශේෂ කිහිපයක් හඳුනා ගැනීමත් සමඟ මෙම ටෝග්න් දරුවාගේ පොසිලය ඔස්ත්‍රෙලෝපිතකස් අප්‍රිකානුස් උප විශේෂයට අයත් බවට නිරීක්ෂණය විය.

ඔස්ත්‍රෙලෝපිතකස් අප්‍රිකානුස් පිරිමි අයකුගේ ශරීරය සාමාන්‍යයෙන් උසින් අඩි 4 අගල් 7ක් පමණත්, බරින් කි. ග්‍රෑම් 40ක් පමණත් වෙනැයි විශ්වාස කරන අතර, කාන්තාවකගේ ශරීරය උසින් අඩි 4යි අගල් 1ක් පමණත්, බරින් කි. ග්‍රෑම් 30ක් පමණත් වෙනැයි විශ්වාස කෙරේ. කපාල ධාරිතාව සහ සෙන්ටිමීටර 420 - 510ක් පමණ විය. නැගෙනහිර අප්‍රිකාවේදී බොහෝ දුරට හමුවූ ඔස්ත්‍රෙලෝපිතකස් ඇෆ්රිකානුස් වඩා ඔස්ත්‍රෙලෝපිතකස් අප්‍රිකානුස්ගේ උඩුකය බොහෝ සෙයින් වානරයන්ට සමාන විය. දත් ශක්තිමත් එනැමලයක් සහිතව පුළුල්ව වර්ධනය වී තිබිණි.

කොළ වර්ග, අල වර්ග, කාමි සතුන්, ඇට වර්ග ආදී ලෙස විශාල ආහාර විවිධත්වයක් මෙම උප විශේෂය සතු විය. ඔස්ත්‍රෙලෝපිතකස් අප්‍රිකානුස් මිනි මතින් වද වී යන්නට ඇත්තේ, විශාල දේශගුණික විපර්යාස මෙන්ම හෝමෝ හැබිලිස් සහ පැරැන්තොපස් රොබස්ටස් සමඟ වූ ගැටුම්කාරී තත්ත්වයන් නිසා බවටද විද්‍යාඥයෝ විශ්වාස කරති.

ඔස්ත්‍රෙලෝපිතකස් ගාර්හි (Australopithecus garhi)

සම්පූර්ණ කරන ලද ඔස්ත්‍රෙලෝපිතකස් ගාර්හි හිස්කබලක්.

නාමකරණයන්ට අනුව හෝමෝ, එනම් මානවයන් ලෙස නාමකරණය නොකරන, එහෙත්, ප්‍රථම වරට ගල් ආයුධ නිපදවා භාවිත කරන ලදැයි මෑතක වනතුරු විශ්වාස කරන ලද උප විශේෂය ඔස්ත්‍රෙලෝපිතකස් ගාර්හි වේ. මේ හේතුව නිසාම මෑත වසර ගණනාවක් පුරා විද්‍යාඥයන් විශ්වාස කළේ හෝමෝ හැබිලිස් පරිණාමය වන්නට ඇත්තේ මෙම උප විශේෂය හරහා බවටයි. එහෙත්, ඔස්ත්‍රෙලෝපිතකස් ගාර්හි යනු අතරමගින් අවසන්වූ තවත් අනු ශාඛාවක් බවටද මත පළ විය. එමෙන්ම විද්‍යාඥයන් බොහෝ දෙනෙක් පවසන්නේ ගාර්හි බොහෝ සෙයින් මානව ලක්ෂණ සහිතවීම නිසා “හෝමෝ ගාර්හි” ලෙස නම් කළ යුතු බවත්, ඔස්ත්‍රෙලෝපිතකස් ගාර්හි ලෙස නම් කිරීම වැරදිසහගත බවත්ය.

ප්ලෙසිස්ටොසීන යුගයේ ආරම්භයත් සමඟ අදින් වසර මිලියන 2.6 - 2.5ත් අතර කාලයේ ජීවත්ව ඇති මෙම උප විශේෂයේ අයකුගේ කපාල ධාරිතාව දළ **07 පිටුවට**

IMF යෝජනා මගින් .....

01 - පිටුවෙන්

ප්‍රතිව්‍යුහගතකිරීම නිසා අර්බුදයට ලක්වන ප්‍රධාන ආයතනයක් වන්නේ සේවක අර්ථසාධක අරමුදලයි. එම අරමුදල රජයේ සුරැකුම්පත්වල කර ඇති ආයෝජනය පහත පරිදි වේ.

විස්තරය	රු.බි.
භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර	3,184
භාණ්ඩාගාර බිල්පත්	174
ණයකර සහ කෙටිකාලීන ආයෝජන	27
මුළු එකතුව	3,385

මෙම ප්‍රමාණය අරමුදලේ මුළු වත්කම්වලින් 97%ක් පමණ වේ. අරමුදලෙහි මුළු වත්කම් වටිනාකම රුපියල් බිලියන 3,491ක් වන අතර, සාමාජිකයන්ගේ ශේෂය 2022 දෙසැම්බර් අවසානයට රුපියල්

බිලියන 3,380කි. ඒ අනුව සාමාජිකයන්ගේ මුළු මුදලම අරමුදල විසින් රජයට ණය ලෙස ලබාදී ඇත. මේ තත්ත්වය මත අරමුදලේ අවදානම ඉතා ඉහළ අගයක් ගනු ඇත. ඉහත ආයෝජනයෙන් 2023 සහ 2024 වසරවල කල්පිරෙන්නේ රුපියල් බිලියන 364ක් පමණි. ඉතිරි සියල්ල ඉන් පසු වර්ෂවල කල්පිරෙන අතර, එය 2045 දක්වා දිව යයි. එලෙසම දේශීය ණය තුළ ඇති භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර මුළු වටිනාකමින් 36%ක ප්‍රමාණයක් මිලට ගෙන ඇත්තේ සේවක අර්ථසාධක අරමුදලයි.

අරමුදලේ මෙහෙයුම් තත්ත්වය සලකා බලන කල 2022 වසරේ සාමාජිකයන්ගේ දායක මුදල් ලෙස වසර තුළ මුදලින් රුපියල් බිලියන 194ක් ලැබී ඇති අතර, සාමාජිකයන්ට ගෙවීම් ලෙස කර ඇත්තේ රුපියල් බිලියන 163කි. ඉදිරියේදී මෙලෙස ලැබෙන මුදල් කුමන ආයතනවල සහ

ආයෝජනවල යොදවනවාද යන්න අරමුදල මුහුණ දෙන ප්‍රධාන ගැටලුවක් බවට පත්වෙනු ඇත. 2022 වර්ෂය තුළ සේවක අර්ථසාධක අරමුදල රුපියල් බිලියන 349ක ආදායමක් උපයා ඇති අතර, මෙහෙයුම් වියදම් ලෙස ගෙවා ඇත්තේ රුපියල් බිලියනයක් පමණි. ඒ අනුව විශාල ලාභයකට හිමිකම් කියන ආයතනයක් ණය ප්‍රතිව්‍යුහගතකිරීම නිසා සාමාජිකයන්ට සාධාරණ ප්‍රතිලාභයක්දී ගත නොහැකි මට්ටමට පත්වෙනු ඇත. ඉහත දත්ත මත අපට පැහැදිලි වන්නේ ආර්ථික අර්බුදයත්, අයි.එම්.එෆ්. යෝජනා ක්‍රියාත්මක වීමත් හරහා සේවක අර්ථසාධක අරමුදලත්, දේශීය බැංකු පද්ධතියත් ක්‍රමානුකූලව බිඳවැටෙමින් පවතින බවයි.

මානව පරිණාමය පිළිබඳ .....

06 - පිටුවෙන්

වශයෙන් සහ සෙන්ටිමීටර 450ක් පමණ වේ. අඩි 4යි අඟල් 7ක පමණ උසක් ගාර්හි කාන්තාවන් සතු විය. ඉතියෝපියාවේ අගාර් ප්‍රදේශය ආශ්‍රිතව 1999 පටන් මෙම උප විශේෂයට අයත් ඇටසැකිලි කිහිපයක්ම හමුව ඇත. අගාර් ප්‍රදේශයෙන් හමුවීමත්, දේහ ලක්ෂණයන්ගේ සමානත්වයන් නිසා ඔස්ත්‍රලෝපිතකස් ගාර්හි යනු ඔස්ත්‍රලෝපිතකස් ඇඟරන්සිස්ගේ පරිණාමයේ ප්‍රතිඵලයක් බවට විද්‍යාඥයෝ විශ්වාස කරති. අගාර් භාෂාවෙන් ගාර්හි යනු 'අනපේක්ෂිත පුදුමය - (surprise)' යන අරුත දේ.

දේහ ලක්ෂණ අනුව නිර්මාණය කල ඔස්ත්‍රලෝපිතකස් සෙඩිබා රුවක්.

1999දීම එක්සත් ජනපද විද්‍යාඥයන්වූ ෆෙලික් ග්‍රයින් සහ ඩේවිඩ් ස්ට්‍රේට් විසින් ප්‍රකාශ කරන ලද්දේ පසුකාලීන මානවයන් හා සසඳා බැලීමේදී ඔස්ත්‍රලෝපිතකස් ගාර්හි සතු ලක්ෂණ ඉදිරියට පැමිණ නොමැති බවත්, ඒ හෙයින් ඔවුන් වඳවී ගිය කොටසක් ලෙස සැලකිය යුතු බවත්ය. එමෙන්ම 2015දී හෝමෝ, එනම් මානවයා බිහිවීම අදින් වසර මිලියන 2.8කට පෙර සිදුවී ඇති බවට, එනම් ගාර්හි බිහිවීමටත් පෙර සිදුවී ඇති බවට පොසිල සාක්ෂි සමඟ නිගමනය කිරීමත් සමඟ ඔස්ත්‍රලෝපිතකස් ගාර්හි යනු තවත් එක් වඳවී ගිය විශේෂයක් ලෙස වර්ග කරන ලදී. එසේම වසර මිලියන 3.3කට පමණ පෙර කාලයේදී ඔස්ත්‍රලෝපිතකස් ඇඟරන්සිස් ද ස්වාභාවික ගල් ආයුධ ලෙස භාවිත කරනවා වෙනුවට ඒවා මුළුතම කිරීමට උත්සාහ දරා ඇති බවට 2015දී සොයාගැනීමත් සමඟ ගල් ආයුධ නිපදවීමේ ප්‍රථමයා ඔස්ත්‍රලෝපිතකස් ගාර්හි බවට තිබූ මතය අවසන් විය.

ඔස්ත්‍රලෝපිතකස් සෙඩිබා (Australopithecus sediba)

2008 අගෝස්තු මස 15 වන දින දකුණු අප්‍රිකාවේ මලාපා ගුහාව ආශ්‍රිතව

'මානවයාගේ තොට්ටේ' ලෙස නම් කරන ලද ප්‍රදේශයේ තිබී අර්ධ වශයෙන් විනාශවූ පිරිමි අයකුගේ සහ ගැහැනු අයකුගේ ඇටසැකිලි දෙකක් සිය පියා සමඟ කැණීම්වල නිරතවූ නව හැවිරිදි මැතිව් බර්ගර් විසින් සොයා ගන්නා ලදී. මෙය තවත් නව උප විශේෂයක් ලෙස ඔස්ත්‍රලෝපිතකස් සෙඩිබා නමින් නම් කරන ලදී. සෙසතෝ භාෂාවෙන් සෙඩිබා යන්නෙහි අදහස උල්පත, ආරම්භය යන්නයි. සහ සෙන්ටිමීටර 420ත් 440ත් අතර කපාල ධාරිතාවක් සහිතව අනෙකුත් ඔස්ත්‍රලෝපිතකස් විශේෂ හා සමානවූ මෙම නව උප විශේෂය පැරැන්ත්‍රොපස් රොබස්ටස්, හෝමෝ හැබිලිස්, හෝමෝ ඉරෙක්ටස් මෙන්ම හෝමෝ අර්ගාස්ටර් සමඟ සමකාලීනව එකවිට මිහිමත වාසය කර ඇත.

හමුවී ඇති ඇටසැකිලි දෙකෙහි අනෙකුත් ඔස්ත්‍රලෝපිතකස් වර්ග මෙන්ම ස්ත්‍රී - පුරුෂ දෙපාර්ශ්වයේ ශරීර ප්‍රමාණයන් සාපේක්ෂව සැලැකිය යුතු මට්ටමින් වෙනසක් සහිතව ඇත. ඒ අනුව ස්ත්‍රී ඇටසැකිල්ලේ උස අඩි 4යි අඟල් 3ක් වන විට පුරුෂ ඇටසැකිල්ලේ උස අඩි 4යි අඟල් 11ක් - අඩි 5 අඟල් 1ක් පමණ වෙනැයි ගණන් බලා ඇත. ඔවුන්

ජීවත්වී ඇත්තේ, ජලෙයිස්ටොසීන අවධියේ ආරම්භයේ, මීට වසර මිලියන 1.98කට පමණ පෙර කාලයේදීය. ඔස්ත්‍රලෝපිතකස් අප්‍රිකානුස් හරහා ඔවුන් පරිණාමය වන්නට ඇතැයි දැනට විශ්වාස කෙරේ. ඔස්ත්‍රලෝපිතකස් සෙඩිබාගේ මුහුණ අනෙකුත් ඔස්ත්‍රලෝපිතකස් විශේෂවලට වඩා හෝමෝ විශේෂවලට දක්වන සමානකම් ප්‍රමාණය විශාලය. එසේම පසුවේ උඩු කොටස බොහෝ සෙයින් වානරයන්ට සමාන වන අතර පහළ කොටස මානවයාට සමානකම් දක්වයි. එහෙයින්, ගස් මත වාසය කිරීමේ හැකියාවද තවදුරටත් ඔවුන් සතු විය. මෙම උප විශේෂයේ ආහාර විවිධත්වය අවමවූ අතර ශාක පත්‍ර, ගෙඩි, පත් වර්ග ආදී වර්ග කිහිපයකට සීමා විය. එමනිසා එය අනෙකුත් ඔස්ත්‍රලෝපිතකස් විශේෂවලට වඩා සාමාන්‍යයෙන් නූතන විම්පන්සින්ගේ ආහාර රටාවට සමාන වී ඇත.

කෙසේ නමුත්, ඔස්ත්‍රලෝපිතකස් සහ හෝමෝ විශේෂ අතර අතරමැදි ස්වරූපයක් සෙඩිබා සතු විය. එහෙත්, සෙඩිබාගේ කාල නිර්ණයෙන් වසර ලක්ෂ 8කට පමණ පෙර හෝමෝ වර්ග විසූ බවට සාක්ෂි පැවැතීම නිසා ඔස්ත්‍රලෝපිතකස් සහ හෝමෝ විශේෂ අතර සම්බන්ධය පිළිබඳ වඩාත් නිවැරදි නිගමන උදෙසා තවදුරටත් සාක්ෂි, සොයාගැනීම අවශ්‍යව තිබේ. සමහරවිට ඔස්ත්‍රලෝපිතකස් එක් වර්ගයක් හරහා හෝමෝ විශේෂ බිහිවෙද්දී ඉතිරිව පැවැති තවත් ඔස්ත්‍රලෝපිතකස් විශේෂයක් හරහා ඔස්ත්‍රලෝපිතකස් සෙඩිබා පරිණාමය වෙමින් ඉදිරියට පැමිණ අවසානයේ වඳවී ගියා වන්නට ද හැකියාව ඇත.

(තවත් කොටසක් මිලුග කලාපයේත් බලාපොරොත්තුවන්න)

විද්‍යාව සහ දර්ශනය

සොබාදහම හමුවේ අසරණ වූ ආදිකල්පික මානවයා එය තේරුම් ගැනීමට දරන ලද උත්සාහයන් සමඟ දර්ශනය බිහිවිය. දර්ශනවාදයේ 'රජදහනෙහි' සැබෑ දේශසීමා මිනිසා සහ සොබාදහම අතර අන්තර් ක්‍රියාව මඟින් නිර්ණය වේ. යනුවෙන් හඳුන්වනු ලබන්නේ එම නිසාය.

“දර්ශනවාදය විශ්වය, මිනිසා සහ සමස්තයක් වශයෙන් මානව සංහතිය පාලනය කරන ඉතාමත් පොදු නියාමයන් අධ්‍යයනය කරයි. එය මිනිසාගේ සහ සමාජයේ, මිනිසාගේ සහ සොබාදහමේ ඒකත්වය පදනම්ව අධ්‍යයනය කරයි.”

(‘දර්ශනවාදය යනු කුමක්ද?’ 45 වැනි පිටුව.)

විද්‍යාව යනු සොබාදහමේ රහස් පිළිබඳ මිනිසාගේ දැනුම සම්භාරයයි. මිනිසාට දැනුම අවශ්‍ය වනුයේ, සිය ජීවිතාව ගෙන යාමේදීය. එබැවින්, විද්‍යාවේ සංවර්ධනයට බලපාන විශේෂ උල්පත්, අභ්‍යන්තර හේතු ඇතිවූත්, විද්‍යාවේ වර්ධනයට බලපාන ප්‍රධාන හේතුව සමාජයීය අවශ්‍යතාවයි. ආදිකල්පික යුගයේදී මිනිසා සිය නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලිය තුළ ප්‍රකෘතියේ බලවේග හා ගැටෙමින්, දැනුම උකහා ගත්තේය. එහෙත්, එය සරල, නොගැඹුරු දැනුමක් විය. මෙය හුදෙක් ඉන්ද්‍රියගේ ඊවර අත්දැකීම් රැසක එකතුවක් පමණක් විය. මෙම දැනුම තාර්කික දැනුම හා එක්කොට සංකල්ප, නියාම, ප්‍රවර්ග සහිත විධිමත් විද්‍යාවක් බිහි කරනු ලැබුයේ, කය වෙහෙසීම සහ මොළය වෙහෙසීම යන ක්‍ෂේත්‍ර දෙකට වෙන්වී විද්‍යාව සිය වෘත්තිය කර ගත් විශේෂ මිනිසුන් එනම්, විද්‍යාඥයන් විසිනි. ඒ සඳහා අවකාශ ලැබුණේ පන්ති සමාජය තුළදීය. මිනිසා ශිෂ්ටාචාරගත වීමත් සමඟ විද්‍යා ඥානයේ තිඹිරි ගෙය බවට එය පත් විය. පුරාණ ගංගා නිම්න ශිෂ්ටාචාර මීට සාක්‍ෂි

පසයයි. විශ්ව නිර්වචන රාශියක් තිබුණද, විද්‍යාව යනු ප්‍රකෘතියේ යථාර්ථය හඳුනා ගනිමින්, සත්‍යය කරා ළඟාවීමට යොදා ගන්නා මාර්ගය ලෙස මාක්ස්වාදය විසින් විග්‍රහ කරනු ලබයි.

දර්ශනය නිරපේක්‍ෂ සත්‍යය මත පදනම් වන අතර, විද්‍යාව සාපේක්‍ෂ සත්‍යය මත පදනම්ව ගොඩනගනු ලබයි.

විද්‍යාව සහ දර්ශනය අතර සම්බන්ධය

විද්‍යාව සහ දර්ශනය අතර ඇත්තේ, දයලෙක්තික සම්බන්ධයකි. විද්‍යාවේ වර්ධනය මඟින් දර්ශනයද, දර්ශනයේ වර්ධනය මඟින් විද්‍යාවද අන්‍යෝන්‍යව ප්‍රතිපෝෂණය වෙයි.

“විද්‍යාව සමඟ සම්බන්ධයක් නැති දර්ශනය හිස් දෙයකි. දර්ශනය සමඟ සම්බන්ධයක් නැති විද්‍යාව ප්‍රාථමික සහ පටළැවිලිසහගත දෙයකි.”

(ඇල්බට් අයින්ස්ටයින්)

නිව්ටෝනියානු භෞතික විද්‍යාව මෙන්ම යුක්ලීඩියානු ජ්‍යාමිතියද පාරභෞතිකවාදී පදනමක් මත ගොඩනැගී තිබිණි. එයට විශ්වයේ සමස්ත හැසිරීම විස්තර කළ නොහැකිවිය. සාපේක්‍ෂ තත්ත්වයක් යටතේ පමණක් නිවැරදි විය. නූතන විද්‍යාව මඟින් අනාවරණය කර ගත් විශ්වයේ බොහෝ හැසිරීම් නිව්ටෝනියානු භෞතික විද්‍යාවේ නියම නොපිළිපැදීමට හේතුව පැහැදිලි කළ හැක්කේ දයලෙක්තික භෞතිකවාදයට පමණි.

“දාර්ශනික අවුලක පැටළී සිටින තැනැත්තා වනාහි කාමරයක සිරවී සිටින එයින් පිට වන්නට මාන බලන නමුත්, කෙසේ පිට විය යුතුදැයි නොදන්නා කෙනකු බඳුය. ඔහුට ජනේලයෙන් පනින්නට බැරිය. එය උස වැඩිය. ඔහු දුම් කවුළුවෙන් රිංගන්නට සැරැසෙයි. එය කුඩා වැඩිය. එහෙත්, වටපිට බැලුවහොත්, දිගටම දොර විවෘතව තිබූ බව

ඔහුට පෙනෙනු ඇත.”

(ලුඩවිග් විට්ගන්ස්ටයින්)

“නූතන විද්‍යාවේ සොයාගැනීම් හමුවේ දර්ශනය මුහුණපා ඇති අර්බුදයද ඊට නොදෙවැනිය. නූතන නිරීක්ෂණ නමැති කාමරයේ සිරවී සිටින දාර්ශනිකයා විටෙක පාරභෞතිකවාදයෙන් රිංගන්නට ගොස් ඇදුම් ඉරා ගනියි.

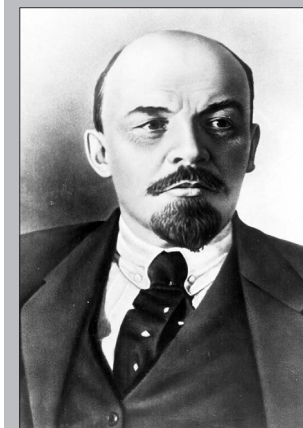
“නවත් විටෙක විඥානවාදී දුම් කවුළුවෙන් රිංගන්නට ගොස් අත-පය තුඩාළ කර ගනියි. නමුත්, දයලෙක්තික භෞතිකවාදයේ දොර විවෘතව තිබේ.”

(ක්වොන්ටම් ලෝකයේ දයලෙක්තිකය)

නිදසුනක් මඟින් පැහැදිලි කළහොත්, නිව්ටන් නියම මඟින් ප්‍රකාශ කරන මහේක්‍ෂ වස්තුවල චලිත නියම ක්‍ෂුද්‍ර අංශු පිළිපදින්නේ නැති බව මෙන්ම ක්‍ෂුද්‍ර අංශු, අංශුමය ගුණ මෙන්ම තරංගමය ගුණ පෙන්වීමද නූතන භෞතික විද්‍යාව විසින් අනාවරණය කර ගනු ලැබුවද, ඊට සැබෑ හේතුව පැහැදිලි කළ හැක්කේ දයලෙක්තික දර්ශනය මඟින් පමණි. දයලෙක්තික දර්ශනය නොදන්නා අය විසින් මෙය විඥානවාදී දෘෂ්ටිකෝණයකින් විග්‍රහ කරනු ලැබේ. නමුත්, එය නිවැරදි නොවේ.

ක්‍ෂුද්‍ර අංශුවල පවතින අංශුමය සහ තරංග මය ගුණ ප්‍රතිපක්‍ෂයන්ගේ ඒකත්වය සහ අරගලය පිළිබඳ නියාමය මඟින් දාර්ශනිකව තේරුම්ගත හැකිය. මහේක්‍ෂ වස්තුවල චලිත ස්වරූපය හා ක්‍ෂුද්‍ර අංශුවල චලිත ස්වරූපවල වෙනස, ප්‍රමාණය ගුණය බවට පරිණාමනය වීමේ නියාමය මඟින් පැහැදිලි කළ හැකිය.

පොදුවේ මේ අනුව පෙනී යන්නේ නිවැරදි දාර්ශනික සම්බන්ධයක් නොමැතිව විද්‍යාව විසුකිත ලෙස තේරුම් ගැනීමට යාම තුළ අසත්‍යයදේ සත්‍යය ලෙසත්, සත්‍ය දේ අසත්‍ය ලෙසත් තහවුරුවීමට ඉඩකඩ ඇති බවයි.

“ලෝකය අවබෝධ කරගත යුත්තේ නිම්වා අවසන් කළ ද්‍රව්‍යයන්ගේ සංකීර්ණයක් ලෙසට නොව අපගේ සිත් තුළ වන ද්‍රව්‍ය ප්‍රතිරූපක වනම්, සංකල්ප තරම්ම ස්ථායී ද්‍රව්‍ය ඇතුළත් කොට ගත්තේ පෙනෙන ඇතිවීමේ සහ හැකිවීමේ නොහවතින වෙනස්වීමක් මඟින් යන ක්‍රියාදාම සංකීර්ණයක් ලෙසට යන ශ්‍රේණි මූලික වින්තනය - මෙම ශ්‍රේණි මූලික වින්තනය විශේෂයෙන්ම හෙගල්ගේ කාලයෙන් පසු සමස්ත සාමාන්‍ය විඥානය තුළ සම්පූර්ණයෙන්ම විහිද ගොස් ඇති හෙයින්, දැන් කිසිවෙක් වය කිසි ලෙසකත් ප්‍රතික්ෂේප නොකරන තරම්ය. එහෙත්, වචනයෙන් මෙම මූලික වින්තනය පිළිගැනීම සහ එය සෑම විචාර ක්‍ෂේත්‍රයකදීම, සෑම විස්තරාත්මක අවස්ථාවකදීම ක්‍රියාවට නැංවීම යනු වෙනස් කරුණු දෙකකි. දයලෙක්තික දර්ශනයට කිසිවක් නිත්‍ය, සර්ව සම්පූර්ණ හෝ ශුද්ධ හෝ නොවේ. එය සෑම දෙයක්ම සහ සෑම දෙයකම තාවකාලික බව අනාවරණය කරයි. ඇතිවීමේ සහ හැකිවීමේ, පහළ සිට ඉහළට වන අනන්ත උද්ගමනයේ ක්‍රියාදාමය හැර වෙනත් කිසිවක් වය හමුවේ ඔරොත්තු දීමට අසමත්ය. එසේම දයලෙක්තිකය යනු වින්තාපරවභූ මොළය තුළ හුදෙක් මෙම ක්‍රියාදාමයට පරාවර්තනය වීම යැයි විශ්වාස කළ හැකිය. එනිසා මාක්ස් කියන ලෙසට දයලෙක්තික ක්‍රමය යනු ධාරිත ලෝකය සහ මිනිස් වින්තනය යන දෙකෙහිම යෙදෙන චලිත පිළිබඳ පොදු නියාමයන්ට අදාළ විද්‍යාවය.”

(ලෙනින්, තෝරා ගත් කෘති, 1 වැනි වෙළුම, 18 වැනි පිටුව.)